

VIRRAN

02/2022
PÄIJÄLÄN
KYLÄLEHTI

varrelta

sivu 4

Ralli-infoa

sivu 7

Kylätalo

PÄIJÄLÄ
Kylä virran varrella

VIRRRAN varrelta

1. Pääkirjoitus ja sisältö
3. Kesän touhuja - PJ:n palsta
4. MM-Rallin Erikoiskoe
5. Kunnan johtajan visiitti
6. Hunajaa moneen käyttöön
7. Kylätalo
9. Tiekirkon näyttely
10. Pyhiinvaellus
10. Jaskan kirppis
11. Riihigalleria
12. Maalla vai kaupungissa?
13. Kohisevan uusi elämä
15. Syrjäytynyt saa toivon
16. Kirjapiiri retkeili
17. Vuoden marja ja sieni
18. Retki Kangasalan Arboretumiin
19. ”Traktori”
20. Hely Lehdon muistolle
21. Kasvunvaraa
22. Kalajuttu
23. Kesän tapahtumia
25. Päijälä-info

6 Makeaa lähiruokaa

13 Uudet omistajat Kohisevalla

Pääkirjoitus

Arvoisa lehtemme lukija!

On satanut vettä toista vuorokautta, tosin taukojakin on ollut. Sain loput pellot kynnettyä kauran kylvöä varten toissa iltana. Ehkä tulevan viikon alkupuolella päästään äestämään ja kylvämään, jos ennusteet toteutuvat. Sitten kevättyöt on tehty – lain mukaan. Mutta meneekö tänä aikana mikään ennusteen mukaan. Reilun kahden viime vuoden tapahtumia ei kukaan ennustanut, ei odottanut eikä toivonut. Nyt korona näyttää hellittävän. On siirrytty sen osalta varuillaan oloon – kuka mitenkään, mutta Ukrainassa on ”operaatio” jatkunut nyt 100 päivää. Loppua ei näy. Tänään saa lukea ennusteita mahdollisesta öljypulasta, ruoan ja energian hinnat nousevat, Suomi velkaantuu muiden rinnalla, korot nousevat jne! Mitä vielä? Vaikuttaa siltä, että entinen ”rauhaisa aika” on toistaiseksi takanapäin. Uudet yllätykset saattavat olla edessä. Epävarmuus lisääntyy, ainakin median mukaan. Kylän kauraa – varmuuden vuoksi ja aiempien vuosien sato siilossa ei lähde myyntiin - toistaiseksi.

Mutta on kuultu ainakin yksi hyväkin aiempien ennusteiden ja toteutumien vastainen uutinen alkuvuodesta. Muuttoliikkeen suunta on muutoksessa. Jopa kääntynyt Uudeltamaalta kohti muita maakuntia. Syiksi kerrotaan tutkijoiden mukaan ainakin pandemia ja Ukrainan sota. Mutta syvemmällä on varmaankin muitakin, henkilökohtaisempia vaikutteita. Leena Bragge kuvailee niitä osiltaan omassa jutussaan tässä lehdessä. Täällä Päijälässä olemme uskoneet tähän muutokseen jo ainakin vuosikymmenen verran. Siitä puhuttiin jo ”Elinvoimainen Päijälä 2015-2025” -kehityshankkeen syntyaikana ja pieniä merkkejä on jo näkynyt kylämme raitilla. Silloin uskottiin etätyn kasvuun, kauniin luonnon vetovoimaan ja yhteisöllisyyden merkitykseen asuinpaikan valinnassa. Emme odottaneet, emmekä edes osanneet aavistaa pandemiaa ja sotaa vaikuttajaksi ennustemme merkittävänä voimistajana. Uudet muutosyöt eivät ole olleet mielessämme emmekä ole niihin voineet vaikuttaa. Ei voi tältä pieneltä paikalta kuin todeta sen, että olemme vuosikymmenen ajan pyrkineet yhdessä kylällämme kaikkien yhdistysten voimin valmistelevaan kyläämme vastaanottamaan uutta väkeä ja toivoa, että jokainen uusi ihminen voisi päästä osalliseksi kylämme yhteisöllisyydestä ja nauttia sen tuomasta elämän laadusta.

Tapahtuupa maailmalla mitä tahansa, me jatkamme omaa elämäämme ja oman elinympäristömme - laajasti ymmärrettyä- ”parantamista” ja monipuolistamista yhteistuumiin. Siitä on esimerkkinä kolmen yhdistyksen yhdessä hankkima kiinteistö kylän keskustasta, jonka yksi toimintamuoto tulee olemaan Olli ja Risto Lehdon lahjoittaman tukkilaismaterian saattaminen kaiken kansan nähtävälle. Hankkeen suunnittelu ja toteuttaminen remontteineen ja esim. materiaalien esille saattamisineen ottaa oman aikansa, mutta antaa samalla mahdollisuuden kylän kannalta merkittävän yhteisen historian tallentamiseen. Loistava mahdollisuus yhteisöllisyyden kokemiseen - monien kesätilaisuuksien lisäksi - tulee olemaan myös MM-rallin erikoiskokeen järjestäminen valmisteluineen heinä-elokuussa. Itse rallipäivä on 6.8. Vielä mahtuu mukaan.

Sain juuri kopion lapsenlapseni ensimmäisestä saarnasta (toisen vuoden teologian opiskelija), ja sen sanoma kosketti minua juuri tässä epävarmassa ajassa: ”Jeesus pyytää opetuslapsiaan olemaan rohkeita ja olemaan vaipumatta epätoivoon. Tämä rohkeus on suurempaa kuin pelko ja lohduttomuus. Jeesus antaa meille myös rauhan. Kun välillä tunnemme olevamme vaikeassa tilanteessa, voimme muistella Jeesuksen sanoja siitä, miten hän tulee takaisin luoksemme Jumalan lähettämänä Pyhän Hengen muodossa”. Jeesus oli juuri kertonut opetuslapsilleen tulevasta kohtalostaan maan päällä. Näin ajattelen itsekkin. Tulevaisuus näyttäytyi opetuslapsille hyvin epävarmana ja pelottavana, kuten voi näyttäytyä meillekin nyt. Tarttukaamme Jeesuksen sanoihin ja lupauksiin. Olkaamme rohkealla mielellä. Tuo pelokas opetuslasten joukkokin sai uskon ja luottamuksen tulevaan, ja sen seurauksena evankeliumi levisi ympäri maailmaa. Myös meille. Siksi voimme rohkeasti rukoilla esimerkiksi ”Isä meidän”-rukouksen ja saada sen myötä toivon ja rauhan sydämiimme.

Mukavaa ja antoisaa juhannusta ja kesää teille jokaiselle! Nauttikaa lehtemme annista ja tulkaa mukaan toimintaan mahdollisuuksienne mukaan.

Hannu Lahtinen

Virran Varrelta - Päijälän kylälehti, 02/2022.

Virran Varrelta -toimituskunta: Hannu Lahtinen (päätoimittaja), Leena Bragge, Hannu Järvinen, Ulla Lahtinen, Risto Lehto, Mirrka Lempiäinen, Marja-Liisa Luostarinen, Eeva Markkanen, Terhi Ratalahti, Niina Riska, Aino Ruokola, Maija Saarijärvi, Kaija Taival, Merja Åkerlind

Julkaisijat: Päijälän kristillinen yhdistys, Päijälän seudun kyläyhdistys ja Mäkimaan Muhku

Lehden taitto: Mirrka Lempiäinen

Painatus: Padasjoen kirjapaino. Painetaan 4 krt. vuodessa.

Yhteystiedot: Päijälän kristillisen yhdistyksen puheenjohtaja Hannu Lahtinen, 0500 304769, hannu.lahtinen@pajjala.fi

Päijälän seudun kyläyhdistyksen puheenjohtaja Leena Bragge 040 8326131, leenaobragge@gmail.com

Mäkimaan Muhku: Risto Lehto, rhlehto1@gmail.com

Kansikuva: Jyrki Matikainen

KESÄN TOUHUJA

Talvi oli luminen, kevät tuli myöhässä ja sen myötä kaikki kevätaskareet oli siirrettävä pari viikkoa eteenpäin. Kesä kuitenkin aina tulee. Minulle kesän merkki on kalalokkien saapuminen jäiden lähdön jälkeen. Luettuani Richard Bachin kirjan Lokki Joonatan, olen tykästynyt niinkin tavalliseen siivekkääseen, jonka pääasiainen päivätyö on kalojen sukeltaminen. Tosin Joonatan oli poikkeus, joka ei muistanut kalastaa, vaan harjoitteli päivät pitkät lentämistä ja syöksykierteitä.

Palataksemme korkeuksista maan pinnalle, tänä vuonna Pirtin vuokraajien varauslista alkaa olla piukassa verrattuna edellisiin vuosiin. Useiden tiehoitokuntien kokoukset jatkavat koronavuonna alkanutta perinnettä käyttäen Pirtin isoa salia kokoontumisissaan. Kesälauantait ovat kysytyjä yksityistilaisuuksia. Kirjasto on silti auki aina lauantaan aamupäivällä klo 13 asti. Kannattaa piipahtaa hakemassa lukemista sadepäivien varalle.

Päijälän monitoimintakeskuksessa Sappeentien risteyksessä voi nähdä vilskettä ja vipinää ajoittain, kun talkooväki touhuu talon sisällä ja siisti julkisivua. Myös vanhan osuuskauhan piha on avartunut ja kirpputorin ovet aukaistu ostajille. Leppäkosken sillalle on aina pysähtynyt ohikulkijoita ihailemaan kaunista luontoamme ja kehumaa kylämme ainutlaatuisuutta. Pian meillä on taas varaa olla ylpeä idyllisestä ja luokseenkutsuvasta kyläkeskuksestamme.

Riihigalleria onkin jäänyt talkoolaisilta kakkostilalle siivousten suhteen, mutta on siellä joku käynyt heiluttamassa haravaa niin, että avajaispäivään mennessä saadaan pihakin kuntoon. Onhan galleria kunnan omistama, mutta on se silti vielä ihan meidän kaikkien juttu yhteisenä tapaamispaikkana kaiken kesää. Vielä on vähän vajausta kahvikeittopuuhin tulevista henkilöistä. Vetoan

kaikkiin kynnelle kykeneviin, että saadaan tämäkin kesä luovittua kunnolla läpi. Ellei homma toimi nyt, niin on pieni pelko takaraivossa, että kahvit jää keittämättä tulevina vuosina ja yleisö lakkaa käymästä. Sitähän emme halua.

Pirtin pihaan on suunniteltu muutakin toimintaa kuin makkaranpaistoa laavulla. On sovittu, että hankitaan uudet jalkapallomaalit vanhojen, ehkä vähän ruosteistenkin, kehikkojen tilalle. Juhannukseen mennessä maalit ovat paikallaan. Yksi jalkapallo on jo saatu lahjoituksena naapurilta. Petankkikenttään ilmestyy jossain vaiheessa pihaan. Pallot ovat jo odottamassa. Joku kysyi lentopalloverkkoakin, johon totesin, että eihän täällä ole edes pelaajia. Sain vastauksen, että se johtuu verkon puutteesta. Kaikki aikanaan ja aika kaikille.

Harmittaa, kun näin eräänä lauantaan Pirtin laavulla ison joukon retkeläisiä, enkä edes kuvaa huomannut ottaa, kun kiirehdin muualle. Osa porukasta tuli edellä ja teki eväät. Tiesivät toki, että oli palovaroitus, joten heillä oli turvalliset retkikeittimet mukanaan. Perässä tuli joukko pyöräilijöitä ties miten pitkän matkan päästä. Illemmalla olivat ehtineet lähteä, kun tulin takaisin. On hyvä, että laavut löytyvät Retkipaikasta ja saamme uusia ohikulkijoita poikkeamaan ja kertomaan kylästä muillekin.

Tänä kesänä on Päijälässä tarjolla taas paljon vanhaa ja vähän uutta. Traditionaaliset tapahtumat ovat niitä tuttuja ja turvallisia, joihin kannattaa aina osallistua, mutta jotain uuttakin on tarjolla. Pysykäähän kuulolla, seurakkaa kotisivuja, ilmoitustaulua ja veispuukkaa, niin ettei mitään tähdellistä jäisi kokematta.

Teksti ja kuvat: Leena Bragge, PSKY, pj

MM-RALLIN ERIKOISKOE

Päijälässä elokuussa

Kylämme suurin yhteisponnistus, MM-Ralli ajetaan elokuun ensimmäisenä viikonloppuna 6.8.2022.

Kylän yhdistykset ovat tehneet järjestämissopimuksen Suomen rallin pääjärjestäjän AKK-Sportsin kanssa. Rallin toteutetaan edellisten vuosien periaatteiden ja vastuunjaon pohjalta. Samoin Oriveden Urheiluautoilijoiden kanssa on tehty edellisiä vuosia vastaava sopimus rallipäivän vastuu- ja työnjaosta.

Hyvä yhteistyö maanomistajien kanssa - joiden maa-alueita tarvitaan katselualueiden, kulkureittien ja parkkipaikkojen toteuttamiseen reitin varrella – mahdollistaa tänäkin vuonna Rallin toteuttamisen onnistuneesti. Reitin varrelle tarvitaan noin 130-140 henkilöä, lipunmyyntiin noin 30 henkilöä, parkkialueille liikenteenohjaukseen 20-25 ja myyntipisteisiin 60-80 henkilöä. Tämä tarkoittaa, että meillä tulee rallipäivänä 6.8. olla töissä minimissään noin 250 henkilöä. Ilmoittautuminen eri tehtäviin on ollut melko vilkasta, mutta vielä tarvitaan myös sinua. Ilmoittaudu jollekin allaolevista. Näin pääset mukaan nauttimaan yhteisöllisyydestä ja olet kokemusta rikkaampi!

Mutta ralli ei ole vain tuo rallipäivä, vaan sitä ennen tarvitaan porukkaa mm. raivaamaan ja rakentamaan katselualueet, kulkureitit, myyntipisteet jne ja sitten rallipäivän jälkeen purkamaan rakennelmat ja siivoamaan alueet. Rakentamisessa päästään tositoimiin heinäkuun alussa.

Hyvä lukija, olet sitten ennen ollut mukana tai nyt mietit osallistumista vuoden suur tapahtumaan Päijälässä, ota rohkeasti yhteyttä alla oleviin yhdistysten puheenjohtajiin tai Marja Ikoseen. Katsotaan sitten yhdessä, mikä paikka/työtehtävä sinulle sopii parhaiten, jos se ei ole sinulle etukäteen selvillä. Jokaista tarvitaan!

Erikoiskoe 11	Päijälä 11	MM-sarja	lähtö 8.08	pituus 20.30 km
Erikoiskoe 15	Päijälä 15	MM-sarja	lähtö 15.38	pituus 20,30 km

Erikoiskokeiden välissä ajetaan vetomiesluokka.

Rallireitti: Liehentie – Sappeentie – Päijäläntie suljetaan kaikelta liikenteeltä aiemman käytännön mukaisesti klo 5.15 ja avataan kaiken mennessä aikataulun mukaisesti viimeistään 18.45.

Lisätietoa rallin järjestämisestä kylän eri tiedotuskanavien, perustettavien WhatsApp-ryhmien kautta.

Mika Liehu	Metsästysseura	0500187180	mika.liehu@elisanet.fi
Leena Bragge	Kyläyhdistys	0408326131	leenaobragge@gmail.com
Risto Lehto	Mäkimaan Muhku	0505952051	rhlehto1@gmail.com
Marja Ikonen	Rallisihteeri	0405247944	marja.ikonen@paijala.fi
Hannu Lahtinen	Rallikoordinaattori	0500304769	hannu.lahtinen@paijala.fi
	Kristillinen yhdistys		

Nautitaan alkavasta kesästä ”koko rahan edestä”

Hannu Lahtinen

Valtteri Väyrynen (keskellä) yhdessä laavulla Leena Braggen sekä Hannu Lahtisen kanssa.

KUNNANJOHTAJAN

hitaampi visiitti Päijälään

Kunnanjohtaja Valtteri Väyrynen on kautensa aluksi kiertänyt Kuhmoisten kylä ja todennut ne hyvin erilaisiksi. Ensimmäinen Päijälä-perehdytys oli vuorossa kevätoripäivänä. Keskusteluissa Pirtin laavulla selvisi, ettei kyse ollutkaan ensivisiitistä. Väyrynen oli katsellut Päijälän maisemia jo talvella kilpa-auton kyydistä talvirallin erikoiskokeella.

Kyläesittely sai miehen harkitsemaan vieläkin hitaampaa tutustumista maisemiin. ”Kauanko aikaa melontareiteillä menee? Onko yöpymiseen laavuja ja pitääkö varauslaavuista maksaa? Palaan asiaan. Luontopolkukin pitää tulla kiertämään.”

Historiaa ja hankkeita

Kylän historiaa, nykypäivää ja tulevaisuuden suunnitelmia esittelivät pirtin laavulla kristillisen yhdistyksen Hannu Lahtinen ja kyläyhdistyksen Leena Bragge. Mäkimaan Muhkun Olli Lehto täydensi tietoja vuosikymmenten takaisilla urheilu-, uitto- ja rallimuisteluksilla sekä tarinoilla kyläläisten monipuolisista ammattaitaidoista, yhteistyöstä ja yhdistyksistä. Paikalle vähitellen lipunut väki lisäili joukkoon omia näkemyksiään. Metsän merkitys kylälle todettiin keskeiseksi.

Kunnanjohtaja Väyrynen halusi tietää muun muassa sen, milloin kylän koulu suljettiin. Hän hämmästeli tietoa siitä, että tyhjiksi jääneet talot ovat saaneet Päijälässä uusia käyttäjiä niin, ettei yhtään ole myynnissä. ”Se kyllä vaatii aktiivisen kylän. Tuleeko autiotaloihin nuoria vai vanhoja?”

”Kunta suhtautuu myönteisesti myös kesämökkien muuttamiseen vakituksiksi asunnoiksi”, kuului vastaus Lahtisen kysymykseen nykytilanteesta. ”Kannattaa kysellä yksityiskohtia rakennustarkastaja Ari Raiskiolta”, neuvoi Väyrynen.

Jutustelijat naureskelivat kunnanjohtajan vierailun ehkä vaikuttaneen siihen, että tie kirkolle oli toukokuun puolivälissä poikkeuksellisen hyvässä kunnossa. Väyrynen saatiin joukolla vakuuttuneeksi siitä, että useimmiten tilanne on kehnempi.

Väyrystä ilahdutti tieto nettiyhteyksien ulottumisesta kylään. Hän kiitti päijäläläisten kykyä hyödyntää EU:n Leader-ohjelmaa jo noin kymmeneen hankkeeseen. ”Kyllä rahoitushakemuksiin löytyy oikea sana silloinkin, kun remontoitte entistä kauppa yhteistilaksi.”

”Kylä näyttää ottaneen kesäasukkaat omakseen ja he kylän. Kylä ei pysy elävänä ilman touhukkaita ihmisiä”, päätteli kunnanjohtaja.

Väyrynen osallistui lopuksi rallin ”päättäjäs-aloitus”- lohisopalle ja piti vielä pienen puheenvuoron, jossa kehui Päijälää hatunnoston arvoiseksi todella vireäksi kyläksi. ”Kunta tunnetaan kylästä ja jos jossain kunta pystyy auttamaan, niin aina haluamme keskustella mitä se apu voisi olla. Ja työhuoneeni ovi on aina auki kuntalaisille -jos vaan olen paikalla”, hän muistutti lopuksi.

”Tuletkos Sinäkin rallitalkoisiin? kysyi Hannu Lahtinen. Tuoreeltaan ei vastausta tullut.

Teksti ja kuva: Merja Åkerlind

HUNAJAA MONEEN KÄYTTÖÖN

Valitettavasti myös karhuille

Päijälän toritapahtumissa on jo noin kymmenen vuoden ajan ollut tarjolla hunajaa Lummene-järven rantamaisemista. Tänä vuonna Juho Joutsimatka ehti mukaan toukokuussakin, kun kylmä alkukevät haittasi niin mehiläispesien hoitamista kuin peltohommia.

Riihilahden tila on edelleen Joutsimatkan vanhempien hallussa, mutta mehiläispesien hoidossa Juho on ollut mukana alusta eli vuodesta 2004 lähtien. Tuolloin tila osallistui kaksivuotiseen Pirkanmaalla toteutettuun Hunajainen-koulutushankkeeseen.

Ensimmäiset noin 20 pesää ostettiin Pekka Laaksolta Kuhmalahdelta tämän lopettaessa harrastuksensa. Häneltä löytyi hyviä puusepän valmistamia kalustoja. Mehiläiset olivat kuolleet, mutta niitä Joutsimatkat hankkivat Ahosen Teijolta Kylämältä.

Juholla riittää työtä, sillä mehiläispesä on nyt noin sata 20 eri paikassa Ruolahtea myöten. Niitä pitää käydä katsomassa kahden viikon välein. Sairauksia ei ole ilmennyt, mutta varroapunkkia on välillä torjuttava luonnonaineilla, kuten muurahais- ja oksaalihapolla.

Sähköaitoja karhua vastaan

Nykyisin on tärkeää myös tarkastaa karhuaidan kunto. Ovatko sähkölanka ja paimen paikallaan ja onko aurinkopaneeli antanut akulle kylliksi virtaa? Eihän akku ole mennyt oikosulkuun, kuten käy helposti sateisena kesänä kasvavien ruohojen yltäessä lankaan?

”Sähkö on ainoa, mitä karhu pelkää. Itä-Suomessa otsot ovat tosin jo oppineet menemään lävitse sähköaidastakin. Panssariaita olisi liian kallis hankinta”, kertoo Juho Joutsimatka.

Perhe koki ensimmäisen karhuvahingon jo vuonna 2006. Viime vuonna karhu hävitti loppukesästä yhden pesän kokonaan. ”Onneksi oli ehditty jo kerätä sato.”

Toistaiseksi kaikki ovat antaneet luvan tehdä karhuaidan, jos ovat luovuttaneet maitaan mehiläispesille, kiittelee Juho Joutsimatka. Hän etsii sijoituspaikoiksi mieluiten aurinkoisia etelärinteitä. Yleensä pesät ovat ”vanhojen, viljelemättömien peltoheittojen” reunalla, mutta muutamia pesiä on ihmisten pihamailla. Muun muassa Osmo Puukila pyysi ja sai mehiläisiä kirkonkylälle viime vuonna.

”Siellä pihalla kasvaa erilaisia istutuksia, ja hunaja on erilaista. Kaikki raaka-aine laitetaan kuitenkin samaan astiaan, sillä lajihunajan valmistaminen olisi turhan työllistävää. Pitäisi olla käsikäyttöisiä laitteita, ja ihmisillä ei taitaisi olla maksuhalukkuutta lisätyön kattamiseen.”

Joutsimatka muistuttaa hunajan maun vaihtelevan vuosittain mehiläisten ravintokasvien mukaan. Esimerkiksi viime syksynä saatiin ihan erilaista hunajaa kuin normaalisti, koska vadelmä kukki tavallista vähemmän.

Juho Joutsimatkan mielestä hunajaa voisi käyttää paljon monipuolisemmin kuin on totuttu. Hän ei voi kuitenkaan mainostaa terveysvaikutuksia, kun väittämiä ei ole todistettu lääketieteellisesti. Hänen mukaansa hunaja kannattaa sivellä esimerkiksi ihoon.

Hunajaostoksilla piipahtanut Sinikka Liehu kertoi laittavansa hunajaa sellaisenaan suuhunsa, kun yskä tai kurkkukipu yllättää. ”Minulla on kokemusta siitäkin, että hunaja tepsii haavoihin ja palovammoihin.”

Teksti ja kuvat: Merja Åkerlind

Oikea: Karhuaitalankaa laitetaan mehiläispesien ympärille kolmeen-neljään kierrokseen, kertoo Juho Joutsimatka. Hän toivoo viranomaisilta yhtäläistä kohtelua kaikille. ”Västilän suunnalla mehiläispesä vienyntä karhu voitiin lopettaa, mutta Kuhmoisten ja Padasjoen häirikökarhua ei.”

Vasen: Elvi ja Esa Hartikainen saivat kauppiaalta vihjeitä ihan uusistakin hunajan käyttömahdollisuuksista.

Uuden kylätalon purkutalkoot ovat sujuneet rivakasti. Tukkilaisnäyttelyyn suunniteltu tila on saatu tyhjennettyä. Se odottaa pintojen käsittelyä. Mutta seuraavaksi vuorossa taitavat olla rallin rakennustalkoot.

KYLÄTALO LAITTA mielikuituksen liikkeelle

Tieto entisen Lehtosen (myöhemmän Rannan) kaupan ostamisesta kyläläisten yhteiseen käyttöön on saanut kylän vakinaisten ja vapaa-ajanasukkaiden mielikuituksen liikkeelle. Kevättorin gallupiin osuneet kiittivät erityisesti ideaa tukkilaisperinteen esittelemisestä.

Konttilan Tapio muisteli ryhtyneensä sankaritekoon Kohisevankosken uittopaikalla noin kymmenvuotiaana. ”Rännin alapäähän oli tullut suma. Kun ketään tukkilaisia ei näkynyt paikalla, menin kasan päälle väänteleämään tukkeja oikeaan suuntaan puukangella. Kun tukkilaisten pomo Raiskion Eero tuli paikalle, hän oli hädissään turvallisuudestani ja hätisteli heti pois.”

”Minun mielestäni se ei ollut lainkaan vaarallista. Alalammilla me juostiin kossipoikina puulta puulle, kun se oli täynnä tukkia. Välillä taidettiin kisailla nopeudestakin”, kertoo Tapio. Hänelle tukkiperinteen esittely olisi hyvin mieluista, tulihan alan erikoissanasto tutuksi jo pikkupoikana.

Muista mahdollisuuksista tulee Tapion mieleen ensimmäiseksi kesäkahvila. ”Jos jollakulla olisi innostusta pitää sellaista, paikka olisi kylällä tarpeen, sen on osoittanut lauantaitorienkin suosio. Mukava olisi nauttia kahvin ohella hyviä leivonnaisia.”

”Lehtonen oli meille tuttu kauppa. Kioskillakin käytiin, vaikka meillä oli sellainen omallakin tontilla.”

Salinsaaren vapaa-ajanasukas Juha Leiniö sanoo yllättyneensä, kun luki kauppatalon kaupasta keväällä.

Utinen oli niin tärkeä, että hän leikkasi jutun talteen lehdestä ja levitti tietoa lapsilleenkin. ”Idea on mahtava, mutta samalla kyllä mietin, mistä talkooväellä riittää virtaa kaikkiin hankkeisiin. Kylän aktiiviporukka on uskomaton!”

”Tukkilaisperinnettä ei todellakaan näe liian usein, ja on luonnollista esitellä sitä vanhan uittoreitin vieressä. Itse tutustuin tukkilaisten työtappoihin ensimmäisen kerran Päijälän kesäjuhlassa Ylälammilla. Innostuin silloin kokeilemaan närelenkin tekoa mökillä. Vajan seinässä se toimii edelleen hyvänä kosteusmittarina ja vetää kuivalle ilmalla itsensä nippuun.”

Kesäkioskihommakin olisi Juhan mielestä kiva idea. ”Siellä voisi vaikka käydä kahvilla tai jäätelöllä tai ostamassa säilyvää hätävaraa, vaikkapa hernekeittopurkin tai tulitikkuja. Melojille tähän saisi loistavan välietapin.”

Melojat olivat myös entisellä Hahmajärven koululla pitkää kesää viettävän Kaija Kajanderin mielessä. ”Kävimme jo Arin kanssa katsomassa kauppataloa. Siellähän on monta huonetta perätysten ja tilaa vaikka B&B- eli aamiaismajoitukselle. Jos se ei onnistu, olisiko mahdollisuus lämmittää melojille sauna tilauksesta tai järjestää

heille edes paikka omien eväitten nauttimiseen.”

Kajander havaitsi tilaa riittävän tukkilaistavarallekin, ja hänen mielestään talo olisi huippupaikka uittoperinteen esittelylle. Riihigallerian kävijöille saataisiin muutakin katsottavaa.

”Kahvilassa saattaisi vaikka yhdessä muistella menneiden vuosien hurjan kivoja Siltatansseja. Talviaikaan tiloissa voisi järjestää vaikka perhe- ja muita juhlia, joille Pirtti olisi liian iso tila.”

Kylätalo olisi oiva mahdollisuus ihmisille tavata toisiaan, tuumivat myös Lea Latokangas ja Karoliina Halme. Heille tutuinta Päijälää ovat Pukarajärven rantamaisemat. Nykyiset kotipaikat ovat Kuhmalahti (Kangasala) ja Helsinki.

Teksti ja kuvat: Merja Åkerlind

Kylätalon muista mahdollisuuksista tulee Tapion mieleen ensimmäiseksi kesäkahvila. ”Jos jollakulla olisi innostusta pitää sellaista, paikka olisi kylällä tarpeen, sen on osoittanut lauantaitorienkin suosio. Mukava olisi nauttia kahvin ohella hyviä leivonnaisia.”

”Kahvilassa saattaisi vaikka yhdessä muistella menneiden vuosien hurjan kivoja Siltatansseja. Talviaikaan tiloissa voisi järjestää vaikka perhe- ja muita juhlia, joille Pirtti olisi liian iso tila.” Kaija Kajander pohtii.

Kylätalo olisi oiva mahdollisuus ihmisille tavata toisiaan, tuumivat myös Lea Latokangas ja Karoliina Halme Koivulahdesta.

”Idea on mahtava, mutta samalla kyllä mietin, mistä talkooväellä riittää virtaa kaikkiin hankkeisiin. Kylän aktiiviporukka on uskomaton!” mieltii Juha Leiniö (oik.) Vasemmalla kuvassa Matti Santanen.

TIEKIRKON NÄYTTELY

Malja elämälle - Lehaim!

Elämä on lahjaa, olemme saaneet sen, ja sillä kuinka käytämme sen, voimme osoittaa kunniotuksemme ja kiitoksemme Hänelle, Luojalle, lahjan antajalle.

Sukujuureni äitini puolelta ovat Päijälässä. Olen kauppias ja suutari Otto Vuorenpään tyttären tyttären tytär. Käsillä tekeminen on osa minua, suvun perintöä. Rukoushuone naapurissa on ollut läsnä elämän eri vaiheissa arjessa ja juhlissa sukupolvelta toiselle.

Näyttelyn teokset ovat pääosin lasia. Koen itseni taidekäsityöläiseksi. Olen koulutukseltani muotoilija ja lasiarte-
saani. Minua kiinnostavat eri tekniikat ja materiaalien mahdollisuudet. Haluan töilläni välittää ja tavoittaa jotakin syvempää, jotakin, joka puhuttelee katsojaa aina uudelleen. Lasin ja valon suhteessa on tällaista kiehtovuutta.

Osan näyttelytöistä olen tehnyt nimen omaan Rukoushuoneelle, osan jo aiemmin. Tekniikkoina olen käyttänyt muun muassa lasimaalausta, sulatusta ja kaiverrusta.

Tämän näyttelyn kautta haluan välittää kiitollisuuttani elämästä; saan olla yhtenä lenkinä pitkässä ketjussa, kiitollisena menneestä, katse suunnattuna kohti tulevaa.

”Minä olen tie, totuus ja elämä”, sanoo Jeesus myös meille tänään. Rukoushuoneen välittämä sanoma kurkottaa sekin menneestä tulevaan.

Tervetuloa!

Niina Riska

PYHIINVAELLUSTA

historian havinoissa

Tämä on jo kahdeksas kerta kun suunnittelemme pyhiinvaellusta, joka päättyy Päijälän rukoushuoneelle. Seitsemän vuotta sitten aloitimme Längelmäen kirkolta ja niin nytkin. Tämä tapahtuma on osa Längelmäen kirkon 250-vuotisjuhlaa. Sunnuntaina 4.9. klo 10 aloitamme messulla, jonka jälkeen tutustumme kirkkomuseoon. Kotiseutuneuvos Seppo Unnaslahti on lupautunut kertomaan matkan aikana Längelmäen seurakunnan historiaa tarpeen mukaan. Kirkkokahvien jälkeen lähdemme kävelemään Myllykulmantien kautta Vinkkiälle, jonne tulee n. 7 km. Koko matkan pituus on n. 15 km.

Matkalla kuljemme hitaimman mukaan, pysähtelemme eväille, hartaushetkille ja kuuntelemaan Seppoa. Huoltoauto kulkee mukana koko ajan ja sen kyytiin voi tarvittaessa hypätä. Hyvät jalkineet, sopiva vaatetus ja omat eväät matkalle ovat tarpeen. Perillä on tarjolla kahvia (mahdollisesti makkaranpaistoa). Pyhiinvaellus päättyy klo 18 hartaushetkeen.

Kuljetusta järjestetään aamulla klo 9.15 Päijälästä Längelmäen kirkolle ja vastaavasti illalla takaisin. Ilmoittautuminen on suotavaa kyytien takia 2.9. mennessä Terhi Ratalahdelle puh. 050 3451961.

Hyvää kesää toivottaen Terhi Ratalahti

JASKAN KIRPPIS

keskellä Päijälän kylää entisen osuuskaupan tiloissa Orivedentie 1622.

Päijälässä syntynyt Jaakko Ruokola sanoo, että kaikenlainen keräily on ollut hänelle ja Maire-vaimolle elämäntapa ja sukuvika. He ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana kierrelleet myymässä erilaisilla rompetoreilla, pitäneet kotikirppareita muutaman kerran vuodessa ja joskus vakinaisempaakin kirpputoria. Nyt kun tuli tilaisuus aloittaa tutussa kiinteistössä, se oli käytettävä. Jaskan kirppiksellä on tavaraa laidasta laitaan: lasitavaraa, astioita, kirjoja ja lehtiä, erilaista keräilytavaraa, vaatetta, auton osia ja muuta tekniikkaa... Tervetuloa tekemään löytöjä!

Aukioloajat kesäkuussa: la 9-14, su 12-16; juhannusaattona 9-14, juhannuspäivänä suljettu

Heinäkuussa: ti-su 12-17 paitsi lauantaisin jo klo 9

Elokuussa 21.8. asti : ti-su 12-17

Jatkosta ilmoitellaan myöhemmin, syksyllä avoinna mahdollisesti viikonloppuisin.

"PIILEVÄ TIMANTTI"

Tämän kuvauksen kuulin Riihigalleriasta ensimmäisenä, kun tulin vuonna 2018 oppisopimuksella Kuhmoisten kirjastoon opiskelemaan kirjastovirkailijaksi. Ja oikeastaan juuri Sohvi Koskisen innostamana ryhdyin laajentamaan työnkuvaani myös kulttuuripuolelle. Enkä ole sitä katunut! Innolla odotan taas tämän kesän näyttelyn kokoamista, ripustamista, avajaisia ja kävijöitä.

Tosin olin jo vuonna 2008 Riihigalleriassa työn merkeissä, kun sain kesätyön lipunmyyjänä. Samaisena kesänä Riihigalleriassa oli myös Niilo Suojoen 100-vuotisjuhlanäyttely, jossa pääsin tutustumaan kesän aikana gallerian perustajaan ja hänen töihinsä. Silloin jo ymmärsin, miten ainutlaatuisesta paikasta oli kyse. Riihigallerialla onkin oikeutetusti yksi riihi omistettu Suojoen pysyvälle näyttelylle, jotta myös uudet kävijät pääsevät näkemään minkälainen taiteilija gallerian on perustanut.

Tänä kesänä Riihigalleriassa on naivistien yhteisnäyttely "Konkarit kohtaavat" 15.6.-21.8., joista ainakin osa

on vanhoja tuttuja Riihigallerialla. Historiaa kun selasin, tein havainnon, että naivistien näyttely on ollut edellisen kerran vuonna 2001, joten on jo aikakin saada galleria jälleen täyteen upeita naivistisia töitä! Töitä tuovat esille **Anna-Liisa Hakkarainen, Reijo Kivijärvi, Raija Nokkala, Asta Pulkkinen** sekä **Pertti Ylinen**.

Täytyy sanoa myös muutama sana koronasta, joka hankaloitti koko kulttuurialaa suuresti viimeiset pari vuotta. Koronan takia Riihigalleria oli kokonaan kiinni kesän 2020. Onneksi kesällä 2021 galleria saatiin auki ja täyteen Helmiä Pirkanmaalta. Tosin avajaisia täytyi vielä viime kesänä rajoittaa olosuhteista johtuen. Tänä kesänä onneksi rajoitukset ovat poistuneet ja kaikki halukkaat pääsevät jälleen nauttimaan Riihigallerian avajaisista ja sen tunnelmasta tiistaina 14.6. klo 18 alkaen!

Aurinkoista ja taiteen täyteistä kesää kaikille! toivottaa kirjastontäti Eeva Markkanen

Riihigallerian kesässä 2022
KONKARIT KOHTAAVAT
 15.6. – 21.8.2022 ti – su klo 12 – 17
 Kaikille avoimet avajaiset ti 14.6. klo 18 – 20

Naivistiryhmä:
 Anna-Liisa Hakkarainen
 Reijo Kivijärvi
 Raija Nokkala
 Asta Pulkkinen
 Pertti Ylinen

Niilo Suojoen maalausten pysyvä näyttely

Tervetuloa!

Pääsymaksu 7 € (kortti tai käteinen), alle 15-vuotiaat ilmaiseksi
 Kyläyhdistyksen kahvio (käteinen)
 Riihigalleria sijaitsee Kuhmoisten Päijälän kylässä, os. Riihigalleriantie 82
 Lisätietoja: Kuhmoisten infopiste/kirjasto, 040 359 4543

MAALLA VAI KAUPUNGISSA?

Ihmiset jakautuvat kahteen osaan – maalaiset ja kaupunkilaiset. Minä en ole maalaisuudestani päässyt, vaikka olen suurimman osan elämästäni asunut kaupungeissa.

Sanovat heinähatuksi ja maalaistoloksi, mutta sillähän ei ole merkitystä, mitä muut sanovat, kun itse tietää mikä on. Maalla elämänmeno on aika rauhallista, mutta tylsää ei koskaan. Melkein kaikki vastaantulijat ovat tuttuja tai jopa sukulaisia ja kaikkien kanssa on mukava vaihtaa sananen ohikulkeissaan. Kaupungissa näyttää olevan yhtä kiireistä kuin muurahaispesässä aurinkoisena päivänä, eikä siinä ole mitään mielenkiintoista. Sitä saattaa nähdä päivittäin satoja ihmisiä, eikä tunne niistä yhtäkään. Ei puhuta kenenkään kanssa eikä tervehditä edes bussikuskia.

Kaupungissa on paljon joukkoliikennevälineitä. Sanovat, että matkustaminen on helppoa ja nopeaa. Minäkin voisin käyttää hyväkseni sitä mahdollisuutta: Kävelen Nokialla lähimmälle bussipysäkille ja menen bussilla rautatieaseman pysäkille. Hyppään junaan ja ajelen intersitillä Tampereen juna-asemalle. Siitä pääsee ratikalla pari pysäkinväliä eteenpäin ja lopuksi kävelen kolme korttelia työpaikalle. Näin helppoa se on. Kaikista vaikeinta on ottaa selvää, millaisella lipulla silloin matkustetaan vai voiko samalla lipulla kulkea kaikissa näissä. Nettimaailma on ihmeellinen jo aikatauluja etsiessä. Pitää ladata kaikenmaailman äpit ensin. Ja lopuksi pitää saada aikataulut kohdalleen, kun työajatin saattavat vaihdella päivittäin. Aikaa menee pelkkään kellon tuijottamiseen, eikä matka juurikaan edisty. Maalla säästyy pysäkkien rakentamisrahat kun ei ole bussireittejäkään enää.

Kaupungissa parkkipaikan etsintä on tosi mielenkiintoista ja varsinkin keskustassa kaikki paikat ovat maksullisia. Ennen laitettiin kolikoita tolppaan tarpeeksi monta ja viisarista näki, miten paljon aikaa on vielä jäljellä. Sitten tolpat hävisivät ja tilalle tulivat maksupömpelit, joita aina saa etsiä niin kauan, että parkkipirko ehtii sakottaa ennen kuin lapun saa auton ikkunaan. Siihenkin pystyi maksamaan kolikolla, mutta nyt ne ovat muuttuneet korttimaksuiksi tai mikä vieläkin pahempaa – pitää olla kännykässä parkkiäppi. Mistä se pirkko näkee, onko parkki maksettu, jos ei ole lappua ikkunalla. Ja mistä sen tietää, kuinka paljon mistäkin parkkiruudusta pitää maksaa hintaa.

Maalla matkat ovat pitkiä, mutta omalla autolla pääsee perille aina nopeasti ovelta ovelle, eikä mistään löydä maksullisia paikkoja. Pitäisiköhän Pirtille ja rukoushuoneellekin laittaa edes kiekkoapaikat, niin näyttäisi vähän nykyaikaisemmalta?

Kaupunki on vaarallinen paikka, ellei opi varomaan kaikkea mikä liikkuu. Meinasin jäädä ratikan alle seisossani suojatien edessä liian lähellä raidetta odot-

tamassa vihreitä valojoja. Kuulin oudon piippauksen ja katsoin kun suuri punainen tulee kohti. Ehdin astua pari askelta taaksepäin ja selvisin hengissä. Etsin sen jälkeä turvallisemman reitin asemalta töihin, ettei tarvitse varoa ratikoita. Tosin sillä reitillä on taas talven jälkeen alkaneet hurjastella sähköpotkulaudat ja vielä näkee muutamia rullalautojakin, puhumattakaan pyöräilijöistä, joiden tuloa takaapäin ei kuule, että voisi edes väistää. Rollaattorimutkotkin pääsevät asfaltilla aika huikua alamäkeen ja papat imussa kannoilla. Päijälän sorateilla ei näillä kaikilla vempelleillä pääse edes kulkemaan ja koirantaluttajien on helppo väistää tukkirekkoja hyppämällä ojan yli metsään. Liikenne on muutenkin vähemmän ruuhkaista.

Mikä parasta, maalla linnuillakin on kauniimpi lauluääni kuin kaupungin siivekkäillä. Pihan yli lentävän korpin korina on tuhat kertaa heleämpää kuin kaupungin yllä lentävän naakkalauman kaakatus tai naurulokkiparven kiljunta kaatopaikkojen läheisyydessä. Kaupungissa ei yleensä voi asua omakotitalossa järven rannalla, mutta maalla voi. Kaupungissa on enemmän työpaikkoja, mutta on niitä maallakin. Molemmilla paikoilla on omat etunsa ja haittansa, mutta minä taidan sittenkin pitää enemmän maaseudun rauhasta.

Teksti ja kuva: Leena Bragge

Ukkoetana (Euroopan suurin maaetana) Riihigallerian varaston edustalla.

KOHISEVAN UUSI ELÄMÄ

Kylän näkökulmasta tuntuu upealta, kun melkein satavuotias tyhjäksi jäänyt talo herää taas henkiin. Kohisevan talolla Kohisevan kosken rantamailla on pitkä historia. Nyt siihen on aloitettu taas uusi luku, kun Päijälään sukunsa juurille palannut Anna Maria Karjalainen osti sen viime kesänä.

Anna Marian lapsuudenmaisemat ovat Metsärannan mummolassa, josta on paljon ihania muistoja. Kylän ihmiset ovat tuttuja lapsuudesta, sukukin kiertyy Luhtalan ja Leppäkosken taloihin. (VV-lehti 1/20, siskon Christina Karlia-Palomäen kirjoittama juttu Elma-mummusta ja suvusta) Kohisevan tienootkin olivat tulleet tutuiksi lapsuuden uinti- ja kalaretkiltä. Ja Kohisevan rakentaja oli äidinäidin setä. Niin että juurilla ollaan.

Kohisevan historiaa

Kohisevan talon rakensivat Amerikasta palanneet Vihtori ja Elli Leppäkoski 1920-luvun lopussa. Vihtori tosin kuoli jo kuuden vuoden päästä, jonka jälkeen Elli-vaimo piti Kohisevalla vuokralaisia, kesäpensionaattia ja kanala. Muutenkin siellä järjestettiin monenlaisia kursseja ja tapahtumia. 1950-luvun alussa Aapeli Ruokola osti talon pojalleen Pentille, mutta Pentti ja Elvi Ruokola muuttivat kuitenkin pian Längelmäelle isompien peltojen ääreen. Elli Leppäkoski eli Kohisevan Elli asui kuitenkin

edelleen talossa omassa, 1950-luvun alussa rakennetussa ”emännän päädyssään” ja Aapeli Ruokola muutti talon vanhaan osaan emännöitsijänsä kanssa. 1960-luvun lopulla talon entisten asujien kuoltua talossa asui vuokralaisia, kunnes Pentti ja Elvi Ruokola muuttivat sinne eläkepäivikseen 1985. He asuivat siellä lähes 30 vuotta, viimeiset vuodet enää vain kesäisin. Talo ehti olla tyhjiin useita vuosia.

Kohiseva sijaitsee niemellä Harjijärven rannalla. Tontilta löytyvät maatalon pihapiiriin rakennukset, kuten navetta-kanala, vanha riihi ja aitta, joista toisessa on Pentti Ruokolan kokoama vanha talonpoikaisesineiden ”museo” ja toinen sopisi vaikka rallivieraan sviitiksi, kun ikkuna avautuu suoraan rallitielle. Eri vuosikymmenten asukkaat ovat ilmeisesti kaikki olleet kiinnostuneita puutarhanhoidosta, sillä pihasta löytyy lukematon määrä vanhoja hedelmäpuita ja marjapensaita sekä villiintyneitä kukkapenkkejä -jopa suihkulähteen jäänteet. Melkoinen paratiisi. Ja myös melkoinen työmaa.

Pikkuhiljaa vanhaa kunnioittaen

Talo myytiin purkukuntoisena, mutta tutkinnan tuloksena hirsirunko oli terve. Taloa oli vuosikymmenten aikana muokattu eri käyttötarkoituksien mukaiseksi, joten esim. sähkövirityksiä oli moneen lähtöön. Kaikki on aina kuitenkin korjattavissa ja Karjalaisilla on onneksi kokemusta jo kolmesta satavuotiaan puutalon peruskorjauksesta Helsingissä. Ongelmallisinta on tietysti ollut se, ettei voi koko aikaa työssäkäynnin takia keskittyä rakennushankkeeseen, mutta he ovat tyytyväisiä, kun ovat voineet työllistää lähiseutujen ammattilaisia.

Viime kesä sujui pääasiassa purkuhommissa. Talon yläkerta esimerkiksi oli täynnä pieniä huoneita vuokrausajoilta. Salaojat ja kulun tekeminen kellariin ulkokautta veivät oman aikansa. Imuauton avulla poistettiin vanhoja eristeitä, ros-sipohjat uusittiin ja laitettiin uudet eristeet. Seinien eristys, pinnat ja lattiat on saatu keväällä valmiiksi. Katto on onneksi kestänyt, vaikka onkin jo kertaalleen kierrätetty Oriveden Kansallispankin vanha tiilikatto -aika modernia kierrätystä jo muinoin! Vanhat kakluunit ja pönttöuunit ovat toimivia, piip-puja pitää hieman uusia. Ovet ja ikkunat ovat hyvässä kunnos-sa, ja 1950-luvun osan huoneissa on kaunis vaneriruutukatto. Upeat seinähirret jäävät paikoin näkyviin.

Karjalaisten periaatteena on ollut vanhan kunnioitus niin pitkälle kuin mahdollista/järkevää, vanhoja tai ekologisia materiaaleja hyödyntäen ja mahdollisimman paljon paikallisten palveluja käyttäen. Haastattelua seuraavana päivänä oli esim. tulossa Ruokolan Sannan suunnittelema ja toteuttama keittiö.

-Se on vanhan korjaamisesta opittu, että liian tiukkoja aika-tauluja ei kannata asettaa ja väsyttää itseään ja stressata muita. Yllätykset kuuluvat asiaan. Teemme tätä kuitenkin loppuelämä ja ehkä seuraaviakin sukupolvia varten, joten hiljaa hyvä tulee. Kunhan nyt ensin saisi talon sisätilat siihen malliin, että siellä voisi peseytyä ja laittaa ruokaa. Tosin Hilikka-äidin perintönä on elämäntapa, jossa järvi riittää pitkälle ja kesällä voi aina grillata ulkona. Haaveena on, että täällä voisi joskus viettää enemmänkin aikaa kuin pelkät viikonloput. Viime kesänä tein jo etätöitä täältä ja toivottavasti jatkossakin onnistuu, kun en ole vielä raaskinut jäädä eläkkeelle mielenkiintoisesta projektista Helsingin kaupungilla, summaa Anna Maria Karjalainen.

Anna Mariaa kiinnostaa kovasti talon historia ja vaiheet. Paljon hän kuuli Päijälän historiasta asuessaan kouluaikoina yhdessä Elma-mummun kanssa, joka asui viisi viimeistä talveaan Riihimäellä. Hän kutsuukin poikkeamaan ihmisiä, joilla on muistoja tai vaikkapa kuvia Kohisevan menneiltä vuosilta. Lisäksi hän haluaa kannustaa kaikkia vanhojen talojen kunnostukseen, vaikka pienimuotoiseenkin, koska näin saadaan säilytettyä arvokkaita perinneympäristöjä tuleville sukupolville.

Teksti: Ulla Lahtinen

Kuvat: Karjalaisen kotiarkisto ja Ulla Lahtinen

Historialähteenä käytetty Sirkka-Liisa Rannan Leppäkosken kohinaa -kirjaa

Vanhat ovet, ikkunat ja hirsiseinät saavat suureksi osaksi jäädä muistuttamaan Kohisevan entisistä vuosikymmenistä.

Vanhoihin aittoihin pääsee vain suurella rauta-avaimella.

Pentti Ruokola oli kerännyt yhteen aitaan pienen vanhojen talonpoikaisesineiden ”museon”.

SYRJÄYTYNYT SAA TOIVON

Yksi vuoden bestsellereistä on Anneli Kannon romaani Rottien pyhimys. Se on saanut Kaarlen palkinnon ja Kiitos kirjasta -mitalin, joka on Kirjakauppaliiton ja Suomen kirjastoseuran myöntämä palkinto ”erityisesti virikkeitä antavalle” teokselle.

Kirja on historiallinen. Se kertoo Hattulan vanhan kirkon eli Pyhän Ristin kirkon seinämaalauksen tekemisestä. Tuohon aikaan jumalanpalvelukset pidettiin osittain latinaksi, joten seinämaalauksilla Raamatun kertomusten esittäjinä oli tärkeä tehtävä. Nykykäsityksen mukaan tämä kirkko on valmistunut 1400-luvun loppupuolella. Seinämaalaukset ovat luultavasti vuosilta 1513-1516. Kirjassa ne kuvataan maalatuiksi valoisaan aikaan keväästä syksyyn.

Kirjassa on pyritty elävöittämään 1500-luvun alun yhteiskuntaa. Kirjailija Anneli Kanto on perehtynyt tarkoin siihen. Hän on lukenut useita kirjoja ja tutkimuksia tuosta ajasta, esimerkiksi Hannele Klemetilän kirjan ”Keskiajan keittiö”. Ruokailu tuohon aikaan oli kovin yksinkertaista ja sekin vähä ruoka mitä oli, alkoi loppua keväällä. Esimerkiksi juuston ja palvilihan mainitaan jo loppuneen. Talonpojan arkiruokaa olivat leipä, kala, piimä, keitto ja velli.

Kirjan henkilöt on saatu vaikuttamaan todellisilta; luonnekuvaus on onnistunutta. Syrjäytyneestä nuoresta naisesta kerrotaan esimerkiksi seuraavaa: ”Entisen tiilimestarin holhokki oli tullut myymään saviastioita (markkinoille). Tyttö seiso viihaisena, mykkänä ja liikkumattomana kuin puupatsas käsikärrensä takana. Sellaiselta kiukkuvulta ei kukaan halunnut eikä rohjentakaan mennä mitään ostamaan.”

Kuten edellisestä lainauksesta näkyy, kirjassa on myös roisia kielenkäyttöä (sitähän on nykyäänkin). Sannonat eivät ole tuulesta temmattuja. Kanto kiittää kirjan lopussa muun muassa tohtori Veli-Pekka Toropaista, joka on avannut hänelle keskiaikaisia haukkumasanonoja. Otan tämän esiin sen takia, että lukijan huomio kiinnittyy erikoisiin ilmaisuihin.

Kirjan kielessä on myös erikoisuudentavoittelua. Esimerkiksi Pelliinan puheet erottuvat siitä, että ne on kirjoitettu jatkuvaksi ”pötköksi” ilman välimerkkejä: ”Mestari Rutger oli taitava muovailemaan savieläimiä joskus me laastimme naamamme savella ja hän sanoi että se on kauneusnaamio jollaisia ylhäiset naiset harrastavat ja nytpä meistä kauniit tulee sinun nimesi Pelliina tarkoittaa kaunista ja kaunis sinä oletkin.”

Kirjan loppu on onnellinen, kun halveksittu tiilimestarin holhokki Pelliina pääsee mukaan maalausporukkaan. Hän oli maalaamisessa hyvin taitava. Hänestä kerrotaan myös rakkaustarina, kun hänellä on onnettomasti päättyvä suhde yhteen maalareista. Hänet otettiin sitten mukaan muuallekin Ruotsiin maalamaan kirkkoja. Suomi kuului tuolloin Ruotsiin.

*Teksti: Kaija Taival
Kuva: Riikka Mäkinen*

KIRJAPIIRI RETKEILI

Hattulan Pyhän Ristin kirkkoon

Päijälän kirjapiiriläiset tekivät retken Hattulan keskiaikaiseen kirkkoon maanantaina 23.5. Aiheen kirkkomatkaan antoi kirjapiirissä luettu Anneli Kannon kirja Rottien pyhimys, joka kertoi kirkkomaalareista Hattulan kirkossa keskiajalla.

Päivä oli kesäisen lämmin ja voitiin todeta, että sinä päivänä lehdet kasvoivat puihin. Poikkesimme matkalla myös Nurmisen Pirkon kutsumina tutustumaan Hauhon kirjastoon ja päiväkahveille.

Astuessamme sisään kirkkoon meitä oli vastassa opas Vilppu Vuori. Hän oli pukeutunut keskiaikaiseen röijyyn ja varsikenkiin. Noin tunnin kestänyt kerronta palautti hyvin mieleen lukemamme kirjan sisällön.

Kirkkomaalari Andreas pohtii kirjassa ihmisenä olemista, taiteen tekemisen vaikeutta ja uskon kysymyksiä: ”Me maalaamme kirkkoon maailman synnyn ja lopun ja kaiken siltä väliltä. Kun ihmiset katsovat kuviamme, he ymmärtävät miten maailmassa pitää elää. ---Kirkon maalaaminen on työ, jonka edessä maalari on vähäinen. Maalausten pitää kertoa kirkkoväelle, keitä ihmiset ovat, miksi olemme maailmassa, ja mitä seuraa kun maallinen elämämme kerran loppuu.”

Ja Pyhän Ristin kirkon seinillä näimme todella, miten Eeva syntyi Aatamin kylkiluusta, miten heidät syntyinlankeemuksen jälkeen karkotettiin saunavihtoihin pukeutuneina paratiisista (maalarit eivät tunteneet

viikunanlehtiä). Saimme seurata Jeesuksen elämän vaiheet syntymästä ristinpuulle, myös hänen maallinen sukupuunsa Iisain suku oli maalattu (josta sukupuu-käsite ehkä saanut alkunsa). Näimme, miten Jeesus nousee taivaaseen- tai oikeastaan hänestä näkyi liepeiden alta vain varpaat. Kuvitustyö huipentui viimeiseen tuomioon ja taivaan iloon. Opetuslapset ja evankelistat, pyhimykset ja kirkkomaalausten maksajat löytyvät seiniltä. Ovatpa kirkkomaalarit maalanneet itsestään selfiet kirkon kattoon. Ehkä maailman ensimmäinen puhelukupla löytyy myös Hattulasta: kuolemansynneissä pahan puhuminen ja herjaus on kuvattu piikikkään puhelukuplan avulla. Eivät kuvat ole ihan verrattavissa Sikstuksen kappelin samoihin aikoihin tehtyihin freskoihin, mutta jotain suomalaisen jäyhää ja karua kauneutta niissä on.

Oppaamme, soitinrakentaja Vilppu esitti myös musiikkia kolmella itse tehdyllä soittimella. Sarvihuilu, jouhisoitin ja säkkipilli soivat kirkossa upeasti. Käynti kirkossa oli lyhyt, mutta antoisa.

Ilman Vilpun loistavaa opastusta paikoin haalistuneiden kuvien tulkinta olisi jäänyt paljon pinnallisemmaksi.

Suosittellemme lämpimästi kaikille kirjan lukemista ja retkeä kirkkoon.

*Teksti: Aino Ruokola ja Ulla Lahtinen
Kuvat: Riikka Mäkinen*

VUODEN MARJA ON MUSTIKKA JA SIENI ON MUSTATORVISIENI

Kevätnumerossa mainittiin jo vuoden vihannes to-
maatti ja vuoden yrtti vuohenputki.

Arktiset Aromit Oy ja Martat -liitto ovat nimenneet
vuoden 2022 marjaksi mustikan. Se on runsaskui-
tuinen vitamiinien lähde (E,C). Mustikka on todettu
verenkiertoelimestöä ja suolistoa hoitavaksi marjaksi.
Lehdistä voi valmistaa teetä.

Mustikkapöperö

mustikoita survottuna
talkkunajauhoja

Talkkunavelli

piimää tai maitoa
mustikoita
talkkunajauhoja
sokeria, kanelia

Vuoden sien, Mustatorvisieni on helppo tunnistaa.
Päältä päin se on mustanharmaa ja alapinnalta har-
maa. Se kasvaa ryhmissä tuoreissa metsiköissä. Se
on erinomaisen hyvä ruokasieni. Ohutmaltoisena se
sopii hyvin kuivattavaksi ja kuivattuna rapea mu-
rennettäväksi. Sienen ravintoaineista fosfori, ka-
lium, rauta, magnesium, mangaani ja sinkki. Sienen
entsyymit auttavat ruoansulatuksessa ja aineenvaih-
dunnassa.

Viime syksynä syystorilla olleen sieninäyttelyn
herättämästä mielenkiinnosta johtuen päätettiin
tulevana syksynä pitää sienipäivä. Se olisi syyskuun
alussa asiantuntevan sienineuvojan opastuksella.
Päivämäärä ilmoitetaan myöhemmin. Nyt sienisyk-
syä odotellessa käännetään ”vilkku” metsän tuotei-
siin päin.

Teksti ja kuva: Aino Ruokola

Kangasalan Arboretumin isäntä Erkki Frick kertoi värikkästä 11 päiväläläiselle vierailijalle 40 vuoden puutarha- ja puuharrastuksestaan.

RETKI KANGASALAN ARBORETUMIIN

Oletko koskaan laskenut montako eri puuta tai pensasta
hallitsemallasi plantaasilla kasvaa? En minäkään.

Päijälän hyötykasvikerho sai kosketuksen toukokuun
viimeisenä päivänä sellaiseen 3,2 ha:n metsä- ja maise-
mapuutarhaan, jossa tiedetään mitä siellä kasvaa.

Jokavuotinen perinne on, että tutustumme jonkin-
moiseen jonkun toisen rakentamaan ja perustamaan nk.
puutarhaan. Tänä vuonna kunnian sai Erkki Frick, Kan-
gasalan Liuksialan koulu-nimisellä tilalla.

Hän on kehitellyt reilut 40 vuotta omaa pihapiiriänsä,
istutellut, idättänyt, ihmetellyt, kokeillut ja onnistunut
kasvattamaan ja kukittamaan yli 900 rhododendronia,
250 eri puulajia ja -lajiketta ja yli 300 muuta pensasta
”Minä kasvatan ja vaimo kitkee”-menetelmällä.

Ilmeisesti perheen arkinen työ on vaatinut fyysisen
vastapainon. Kun pariskunta kuljeskeli nuoruudessaan
Viron Hiidenmaalla ja näki miten alppiruusut kukkivat
keskellä metsää niin monivärisinä, näky ei kadonnut
silmistä vaan jäi kytemään.

Tämän vuosikymmenten työn tuloksen me saimme
nähdä, tuntea, kokea ja todeta, että metsäkin voi olla

kaunis ja värikäs.

Minäkin tunnen hies-, raudus-, ja vaivaiskoivun, mutta
siellä niitä oli vielä kymmenen erilaista.

Pankinjohtajan tarkkuudella kasvit on jaoteltu eri loo-
seihin. Lajeilla on ikään kuin omat huoneensa. Kiviaitaa,
kalliota, penkkejä, patsaita, musiikkia ja ikipuita, kaikki
sulassa sovussa toisiansa tukien.

On taidetta saada erilaiset ja -kokoiset kasvit viihty-
mään keskenään ja suojaamaan toisiaan. Värejä, muotoja
ja tuoksuja riittää.

Erkki Frick korostaa, ettei hän ole puutarhaguru tai
kasvitieteilijä vaan kauneuden rakastaja, joka maalaa
pensailla ja puilla maisemaa vuodenajat huomioiden.

**Arboretum Frick on yleisölle avoinna to ja su
klo 12-16.**

*Jos tarvitset värejä silmiesi iloksi, poikkea Frickin
puistoon!*

Maija Saarijärvi

”TRAKTORI”

Ihan sattumalta, ilman etukäteistä varoitusta sain vanhapoikaelämäni vaimon, joka kaiken muun myönteisen mukana toi yhteiseen elämäämme oman ”multasormisuutensa”.

Lapsuus pienviljelijäkodissa oli itselleni maatöiden osalta tuttua. Kasvimaiden mahdolloman pitkiltä tuntuvien nauris-, rehukaali-, peruna- ym. rivien harventelu ja ruohostelu ei ollut kyllä aina tuntunut kutsumustyöltä. Nuoren vaimon kanssa ja omalla pellolla oikeimpienviljelijänä toimiminen tuntui suorastaan mukiinmenevältä. Sama tahti on jatkunut vielä kohtalaisen samanlaisena näihin päiviin asti. Koko talvisten ja omien siemenperunoiden viljelystä luovuttiin muutama vuosi sitten.

Aloitelimme Helyn kanssa aluksi tavanomaisilla porkkana- punajuuri-, tilli-, salaattit, kaali- ym. kasvatuksilla. Ja niissä on pysytelty pitkälti edelleenkin. Mansikkaa oli välillä jopa muille jakaa. On kokeiltu maa-artistokat, härkäpavut, mesimarjat ja monet muut. Kurpitsan kasvatuksessa Hely päätyi 2011 yli 120-kiloiseen satoon, jossa kookkain yksilö painoi melkein 40 kiloa.

Alkuaikoina, 60-70- luvulla saimme karjanlantaa palkkoillemme vanhempieni karjasuojista. Silloin oli käytössäni vielä Esa-ruuna ja lossipyöräkärret, joilla ajelin mm. Ojasten ojatyömailta mutaa kasvimaillemme. Ehkä kuution kerralla ja verkkaista vauhtia. Myöhemmin saimme karjanlannan Syväniemen Elviltä ja Esalta. Tällä hetkellä olemme varovaisen apulannan käytön ja kompostimullan varassa.

Mutta, mutta. Tarkoitukseni ei ollut kirjoittaa tästä meille tärkeästä oikeimpienviljelystä, vaan eräästä äitienpäivälahjasta ehkä jo 15 vuoden takaa. Tampereen Juvankadulla (Kaukajärvi) toimiva rautakauppa ilmoitteli lehdessä neljän pyörän varassa liikuteltavasta puutarhatyökalujen kuljetukseen ja työntekijän istumiseen tarkoitetusta ”vekottimesta”. Jo pelkästään lehden kuva alkoi huvittaa minua Pelle Pelottoman keksintönä. Kävin sen heti ostamassa ja luovutin hienosti paketoituna tyttärien kanssa Äitienpäiväsankarille.

Yllätyksekseni nauruskelulle ei jatkossa ollutkaan aihetta siinä mielessä, kuin itselläni oli ollut hankkeeseen lähtiesäni. Kohtalaisen laajalla alueella sijaitsevien kukka- ja kasvimaiden työkalujen, siemenien yms. tarvikkeiden kuljetukseen narulla perässä vedettävä vekotin on suorastaan loistava ratkaisu. Työkalut ovat aina lähellä, samoin istuin. Siirtyminen kohtalaisen isojen pyörien varassa työn mukaan on helppoa. Kärryn voi jättää vaikka sateeseen. Se on rakenteeltaan kestävä, vasta ensimmäisen sellaisen kannen muovinen saranta on hieman antanut periksi.

Nyt meillä on jo kolme ”traktoria”, joiksi niitä ensimmäisestä lähtien on tituleerattu. Kaksi Mäkimaan pelloilla ja yksi Kangasalla pihatöissä. Viimeisin ostettiin Netistä viime vuonna, hinta reilu 100 euroa. Suosittelemme!

Teksti ja kuva: Risto Lehto

Hely Lehto

(os. Konttila)

6.8.1946 – 5.6.2022

Muutama aika edellä kirjoitetun jälkeen, eli sunnuntai-aamuna 5.6., meidän 56 vuoden pituinen yhteinen elomme ja viljelyharrastuksemme päättyi, kun Hely menehtyi äkkiä mökillämme paikalle tilatun hoitohenkilöstön läsnä ollessa.

Edellisenä iltana aloitettu kukkien istutus jäi häneltä kesken. Traktori jää ilman käyttäjää. Ja minä kaipaamaan.

Risto

KASVUNVARAA

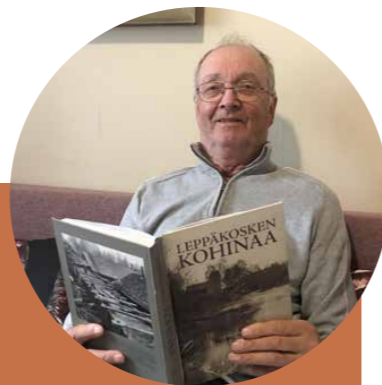
Mää pääsin ripille 1963 juhannuksena. Länkelmäjen kirkossa, meinaan. Sillon mun piti saala ensimmäinen oikee puku ja siihen sitte ravatti taikka rusetti. Mutta sitte sattu semmosta, että mun pappa siältä Papulasta kuoli kevättalvella. Nin äite keksi, että hankitaan se puku nyt, että mä voin pittää sitä enste hautajaisissa maaliskuussa. Länkipohjassa oli joku vaateliike sillon ja siältä me se käytiin hakemassa. Äite oli sillai vanhanaikainen, että keskenkasvustev vaatteisiin tarttee olla kasvuvarraa. Kuv vallankin oli tialossa se, että juhannuksena heti tarvitaan sammaa pukua.

Kun tässä jutussa on ny kaks tämmöstä kirkollista mennoo, nin uskallan sanoo, että "voi herranen aika"! Kyllä meinaan sitä kasvuvarraa jätettiin. En paljo liijottele, jos mä sanon, että kymmenen senttiä lahkeisij ja hijoihin. Em mä siälä kaupassa eles osannu eppäillä, mutta sitte hautajaisiin lählässä meinasin tehlä tenkkapoon. Lahkeet laahas maata ja kälet hukku hijoihin. Äite käski kääntään niitä, mutta mä sanon, että sehän ny kauheelta näyttää. Nin se meinaskin, että kääntelet sissäänpäin. Nin no, eihän siinä muukan auttanu. Siinä sitten aina kun pääsin istumaan, nin kääntelin hijojet ja lahkeilen suuta - eihän ne meinaan ittellään pysyny kun liikkeellä olin.

Sitte kolmen kuukaulen päästä oli se rippillepääsy. Enkä mä mittään kasvanu ollu siinä välissä. Ainaskan tarpeeks. Samallaista vääntö se oli kampeileni kanssa. No, selvittiin siitä jotenkin, mutta kyllä mua suututti. Mutta sitte aateltiin, että kyllä se viä tulee mun mittoihin. Taikka paremmin; mä kasvan pukuun sopivaks. Ja rupesinkin kasvaan melkosella votakalla. Ans olla, Papulan mummu kuoli 1966. Nyt mulla onkin puku valmiina. Tullee sille sittekin käyttö. Paitti ei tullu! Mää olin kasvanu kolmessa vualessa 20 senttiä lissää mittaa. Ei se puku sopinu senkän vertaa kun aikasemmin. Kyllä suututti - ikinä en hanki pukua. Kunnei se näköjänsä koskaan o sopiva!

Ny täytyy rauhotella lukijoita. Ei tosta elinikästä raumaa tullu. Olem mä ostanu ussemmankin puvun tähän ikkään mennessä. Eikä o tarvinnu kasvuv varraa aatella - mitä kum mä en o juuri lihonukkan vanhetessani. Pituulessa on tullu erilaisia mittauksia. Armeijan syynissä mitattiin 186 senttiä. Siviiliin lählässä ne sai 185. Sano sitte se mitannu lääkintämiäs, että merkitään kummiskin toi elellinen. Ei tässä laitoksessa kukkaan lyhene. Mutta viimeks kun olin pari vuotta sitte lääkärintarkastuksessa, nin se mittas että 187. Johan ny vallan, mä sanon. Tässä seittemänkymppisenä ussemmat kasvaa alaspäin, mä näköjänsä ylöspäin. Kotona vaimo kysy, että mitä lääkäriissä sanottiin. "Se sano, että mä olen sentin kasvanu".

Teksti ja kuva: Hannu Järvinen, Mäntsälä

Hannu Järvinen

Äitini oli kotoisin Papulasta. Hän oli Länkelmäellä piikana ja sittemmin tuli emännäksi Vinkkiin Järvensivuun. Ja kuusi lasta synnytti. Minä synnyin 1948. Kävin kansakoulun Puharilassa ja 1-vuotisen kansalaiskoulun Länkipohjassa. 1967 kävin Jyky-tehtaalla hitsauskurssin ja olin vähän aikaa töissäkin. 1968 helmikuussa lähdin armeijaan ja sieltä päästyäni menin Orivedelle OTK:n naulatehtaaseen töihin. Seuraavana vuonna Wärtsilän Turun telakalle. Naimisiin meno siurratti minut v. 1973 Wärtsilän Helsingin telakalle. Sittemmin rakensimme talon Mäntsälään. 1991 valmistui kesämökkimme sinne synnyinkotini Järvensivun maalle, jonne ajelimme Päijälän eli Leppäkosken kautta. Siksi Päijälä pysyy mielessä.

Kalajuttu

**Ollessani onkimassa
vonkaleita vaanimassa
ei antanut Ahti kaloja,
vedenvaimo vonkaleita.**

**Palasin kotiin mielipahoin
harmissani harhaelin.
Heitin onget heinikolle
kalaverkot kalliolle.**

**Tulin turtana tupahan.
Kaivoin savet sammioista
punasavet pussosesta
valkosavet vakkasesta.**

**Leivoin kalat kaikenlaiset
oudot ihan omituiset
säilyvätkin sata vuotta
repimättä säästy nuotta.**

Marja-Liisa Luostarinen

PÄIJÄLÄN TAPAHTUMAT KESÄLLÄ 2022

Tapahtumat voivat muuttua. Tapahtumien peruuntumisista löydät tiedon parhaiten pajjala.fi tai Päijälä facebook-ryhmästä.

4-6. – 30.7. Lauantaitori sillan pielessä Jaskan kirppiksen puolella klo 9-11. Jaskan kirppis avoinna samaan aikaan, katso muut aukiolot s.10.

Ti 14.6. klo 18 Riihigallerian avajaiset

15.6. – 21.8. Riihigalleriassa naivistien näyttely Konkarit kohtaavat; ti-su 12-17 (ks. s.11)

To 16.6. klo 18 Raamattupiiri Rukoushuoneella (parillisten viikkojen torstaisin)

La 18.6. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä: Kati Pölönen, Ystävyyden ydinmehua

Ke 29.6. klo 13 Hollolan srk:n päivätuokio Vintturissa, Hahmajärventie 392

La 2.7. klo 14 Tiekirkon ja Niina Riskan näyttelyn avajaiset: Elämälle – Lehaim!

2.7. -31.7. Tiekirkko avoinna ti-su klo 12.30 – 17.30

Ke 6.7. klo 13 Runon ja suven päivä Pirtillä

6.7. – 16.7. Vanhojen kirjojen näyttely Pirtillä

La 16.7. klo 9-13 Kesätori Pirtillä; lapsille ohjelmaa torin yhteydessä

Su 17.7. klo 17 Yhteislauluilta Pirtillä

Su 24. 7. klo 13 Kuhmoisten pelimannit Hahmajärven koululla

Su 24.7. Rukoushuoneen kesäjuhla; klo 10 messu, ruokailu, klo 12.30 iltapäiväjuhla. Puhujina Hollolan srk:n kirkkoherra Timo Huttunen ja Päijälän kristillisen yhdistyksen pj. Hannu Lahtinen

La 6.8. Rallin erikoiskoe Päijälässä (ks. s.4)

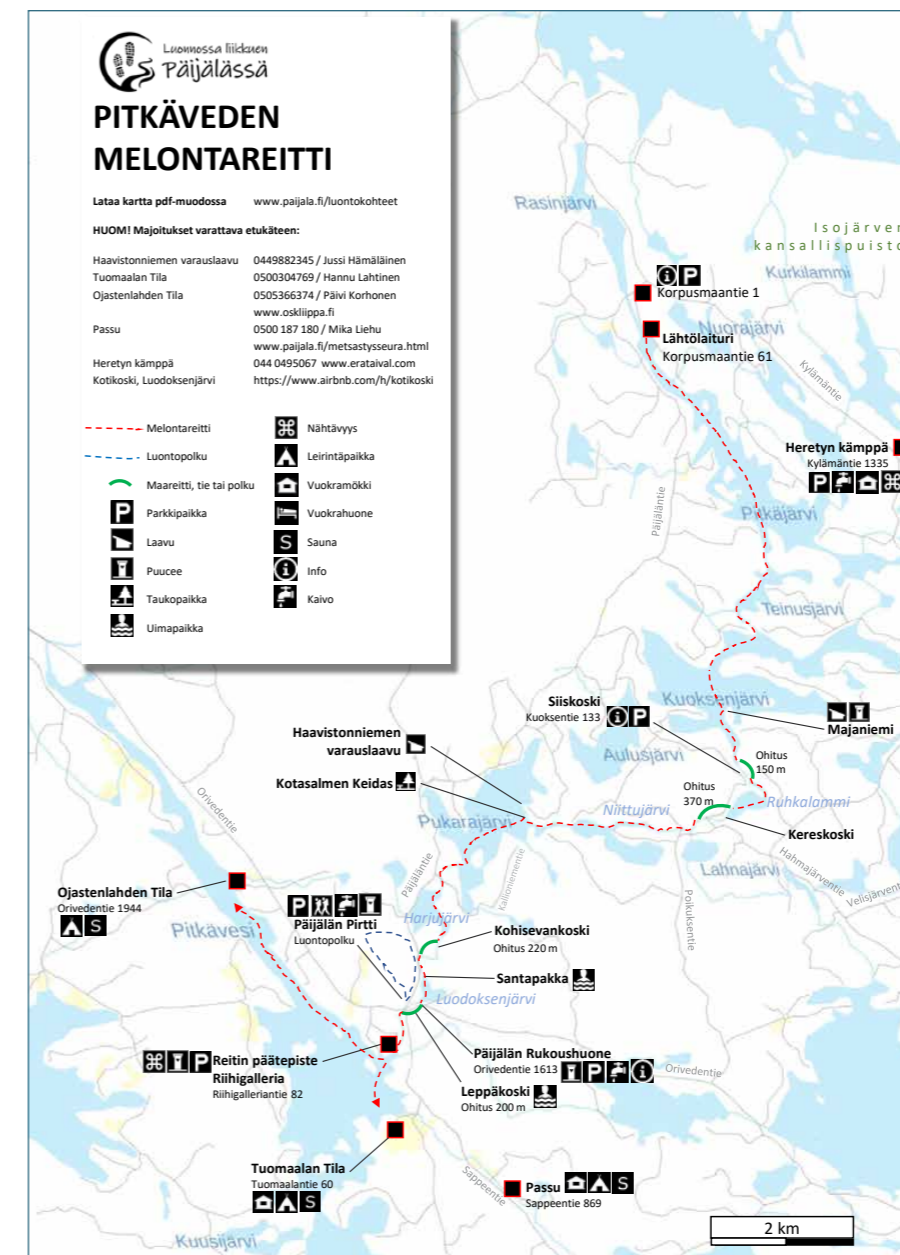
La 20.8. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä: Matias Riikonen, Matara

Su 4.9. Pyhiinvaellus Längelmäen kirkolta Rukoushuoneelle (ks. s.10)

La 17.9. klo 9-13 Syystori Pirtillä

MELOEN KESÄÄN 2022...

Muista myös Päijälän kaunis melontareitti. Kajakkeja ja kanootteja saat vuoralle kätevästi usemmastakin paikasta. Lue lisää palveluita tarjoavista yrityksistä seuraavalta aukeamalta.

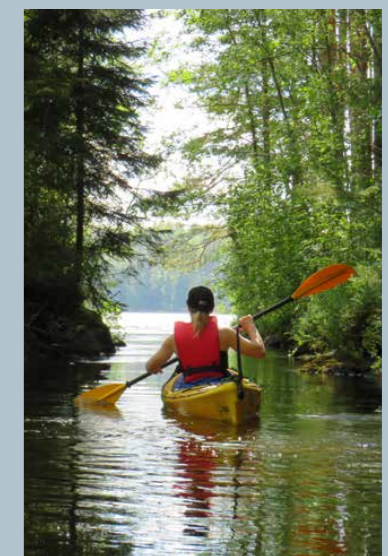
KESÄN OPASTETUT MELONTA- RETKET

Tiedustelut
Päivi Korhonen
050 536 6374

Pitkäveden reitti
to 7.7., 21.7.

Yön yli -retki
30.6 – 1.7

**Iltamelonnat
Päijälän vesillä**
ke 6.7., 13.7., 20.7

PÄIJÄLÄ-INFO

KIRJASTO

Lähikirjasto Päijälän Pirtillä, Päijäläntie 12
Aukioloajat 1.11-31.3 tiistaisin klo 10-13,
1.4 -31.10 lauantaisin klo 10-13.

TORITAPAHTUMAT

Kesälauantaisin sillan kupeessa ”tois puol jokke” n. klo 9-11
Pirtillä 4x vuodessa, ks. www.paijala.fi

KIERRÄTYSPISTEET

Orivedentie 1501: Lasi, metalli, paperi, poltettava jäte.
Orivedentie-Poikuksentie :Poltettava jäte.
Sappeentie-Pirttikulmantie: Poltettava jäte
Antinkorven jäteseama, Orivedentie 367: Hyöty- ja vaa-
rallinen jäte; arki-to 15-17, arki-la 9-11
touko-heinäkuu to 15-18, kesäkuu arki-la 9-12

YHDISTYKSET

Päijälän Seudun kyläyhdistys ry
Yhteyshenkilö pj. Leena Bragge 040 832 6131

Päijälän Kristillinen yhdistys ry
Yhteyshenkilö pj. Hannu Lahtinen 0500 304 769

Päijälän Seudun metsästysseura ry
Yhteyshenkilö pj. Mika Liehu 0500 187 180

Urheiluseura Mäkimaan Muhku ry
Yhteyshenkilö Risto Lehto 050 595 2051

VUOKRAKOHTEET JA MAJOITUS

A) Julkiset tilat tilaisuuksia varten
Varaukset pj:ien kautta. Ks. yhdistykset

Kyläyhdistyksen Päijälän Pirtti. Päijäläntie 12.

Kristillisen yhdistyksen Rukoushuone. Orivedentie 1614. (Myös Tiekirkkona heinäkuussa)

Metsästysseuran Kalevala. Sappeentie 867. (Myös majoitus. Vuodepaikkoja 8-10+ sauna)

B) Kunnalliset rivitalot (Kaksioita ja kolmioita)
Orivedentie 1659 A-F
Tied. Alli Peltonen 0400 306 646

KALASTUSKUNNAT

Leppäkosken kalastuskunta
Esimies Hannu Kaleva
Kalastusluvut: Hannu Kaleva 046 956 4850
Terttu Haara-Hiltunen: 0400 870 386
Simo Leppänen 040 7741370

Kuoksenjärven kalastusyhdistys
Esimies Kari Bragge: 0400 622 621
Kalastusluvut: Eva-Kaarina Ruokola: 040 737 8233

Hahmajärven kalastusyhdistys
Esimies+kalastusluvut: Jari Niemi: 050 530 3963

Löytäneen osakaskunta Pitkävesi
Esimies Timo Taival: 044 566 6834, myös lupia
Kalastusluvut:
Paavo Liehu 040 736 5310
Hannu Liehu 0400 739 889
Hannu Lahtinen 0500 304 769
Seppo Kortelainen 0400 778 686
Paavo Liehu 040 736 5310

YRITYKSET

Ruokolan Puu Oy
Ovet, ikkunat, portaat ja tilauspuusepäntyöt.
040 824 7331
http://www.ruokolanpuu.fi

Ruokolan Metsäkuljetus Oy
Metsäalan kuljetukset ja haketus
Konekorjaamo ja metallirakenteiden valmistus
040 547 1511
http://www.ruokolanmetsakuljetus.fi

Kuhmoisten Maa ja Kiinteistö Oy
Maa-, tie-, vesi- ja saneerausrakennustyöt.
Kone-, kiinteistö ja henkilöstövuokraukset.
Liikenneohjaukset.
0400 344 957
http://www.kmkoy.fi/etusivu

Tmi Jari Niemi
Polttopuut, metsänhoitotyöt,
traktori- ja mökkitalkkarit
Telttakatoksen vuokraus
050 530 3963

Mika Tuominen
Traktori-, kaivinkone- ja metallityöt.
0400 191 1541

Petri Liehu Oy
Puun korjuu
Metsä- ja maansiirtokoneiden kuljetukset.
040 779 4457

Tmi Liehun Sora
Sora ja maanrakennus
040 580 0432

Tmi Seijan pidot
Pitopalvelu, leivonnat tilauksesta.
0400 980 292

Tuomaalan tila
Mökkivuokrausta, kanoottivuokrausta, luomukaura-
hiutaleita, polttopuita
www.tuomaalantila.fi
0500 304 769

Hannen hyvinvointi- ja koulutuspalvelut
Hierontapalvelut
Koirakoulutus
0400 452 524

Osuuskunta Liippa
Metsänhoitopalvelua, puunkaatoa, eräopastusta,
luontomatkaailua, tilavuokrausta, kanoottivuokrausta
www.oskliippa.fi
050 536 6374 / Päivi Korhonen

RUOKO design
Puiset sisustustuotteet ja mittatilauskalusteet
www.ruokodesign.com
045 131 7045 / Sanna Ruokola

RR Kotipalvelua
Siivousta, asiointipalvelua, apua arkeen
040 778 6098 / Virpi Rasilainen

Tmi Reijo Ratalahti
Rakennusmaalaustöitä
vuosien kokemuksella
puh. 050 309 3263

URHEILU

Urheilukenttä Päijälän Pirtillä

Urheilutapahtumia: Mäkimaan Muhku, www.paijala.fi
Kanoottivuokraus: 0500 304 769 / Hannu Lahtinen
**Kajakkeja, lumikenkiä, tentsile- ja puolijoukkue-
teltoja:** 050 536 6374 / Päivi Korhonen

INFOTAULUT

Kylän keskustassa, Keikkamäen kierrätyspisteellä, Mäki-
maassa ja Kangasjärventien tiehaaroissa.

LÄHDE

Käynti yleisön käytössä olevalle lähteelle osoitteen
Orivedentie 1645 tienhaarasta, n. 50 m metsään sisään.
Ammentaminen vain paikalla olevilla astioilla.

Kesä on saapunut Päijälään!

Lauantaitori sillan kupeessa on siirtynyt ”tois pual jokke” Jaskan kirppiksen kulmalle.

Tori on auki lauantaisin klo 9-11 heinäkuun loppuun asti. Tervetuloa myymään ja ostamaan!

Ensimmäisenä viileänä kesälauantaina väkeä riitti ihan mukavasti, vaikka oli koulujen päättäjäispäivä. Tavattiin vanhoja tuttuja ja tutustuttiin uusiin. Tertun kahvi, sillivoileivät ja raparperiirakka tekivät kauppansa, ja leivonnaisia sai ostaa mukaansakin. Kaurahiutaleet ja kalastusmerkit ovat kestoheittejä. Moni kävi myös tutustumassa Jaskan kirppikseen.

Kylän omatoimiset talkoilijat Vesa Mäntymäki ja Mikko Santanen ovat rakentaneet Riihigallerian vetiseen rantaan uuden Sammakkosillan. Puutavara on saatu lahjoituksena! Kiitos!

Muhku järjesti lauantaitorilla tempauksen, jossa 12 palloa lähetettiin rukoushuoneen sillalta koskeen. Yleisö sai veikata ensimmäisenä Alalampeen saapunutta. Pallo numero 8 voitti; sillä oli useampia veikkaajia, jotka saivat palkinnoksi kahvia tai palloja. Mikäli et ehtinyt ensimmäiseen veikkaukseen, juhannusaaton lauantaitorilla otetaan uusiksi.

